

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Obvodní soud pro Prahu 2 rozhodl soudkyní Mgr. Janou Příbylovou ve věci

žalobce: **Albert Žirovnický**, nar. 22.5.1969,
trvale bytem v Praze 3, Havlíčkovo nám. 700,

proti

žalované: **Česká republika - Ministerstvo spravedlnosti**,
se sídlem v Praze 2, Vyšehradská 16,

o zaplacení částky 1 300 000,- Kč

t a k t o :

- I. Návrh žalobce na přerušení řízení se zastavuje.
- II. Žaloba s tím, aby žalovaná byla povinna zaplatit žalobci částku 1 300 000 Kč, se zamítá.
- III. Žalobce je povinen zaplatit žalované náhradu nákladů řízení v částce 1 800 Kč a to do tří dnů od právní moci rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

1. Žalobce se žalobou ze dne 12.11.2012 domáhal po žalované zaplacení částky 49.860,- Kč jako náhrady škody a částky 1.300.000,- Kč jako finančního zadostiučinění nemajetkové újmy. Titulem u obou nároku pak byl nesprávný úřední postup Ústavního soudu ČR ve věci sp.zn. PL ÚS 28/11, spočívající v nepředložení předběžné otázky Soudnímu dvoru Evropské unie. Částka 49.860,- Kč představuje platby za „ilegální věznění“ od 20.8.2002 do podání žaloby. K výši finančního zadostiučinění za nemajetkovou újmu dospěl žalobce vynásobením částky 100.000,- Kč třinácti, neboť Plénium Ústavního soudu ČR tvoří 13 ústavních soudců. Oba nároky žalobce uplatnil podáním ze dne 2.7.2012 u žalované, která je postoupila Ministerstvu financí ČR. Ve stanovisku ze dne 24.9.2012, č.j. MF-79154/2012/29, nebyly nároky shledány důvodnými.
2. Žalovaná navrhovala zamítnutí žaloby. Nesporovala, že se na ni žalobce obrátil dopisem ze dne

Shodu s prvopisem potvrzuje Bc. Šárka Kašparová.

2.7.2012, doručeným žalované dne 9.7.2012, s návrhem na mimosoudní projednání nároku na náhradu škody a finančního zadostiučinění nemajetkové újmy vzniklých na základě skutečností popsaných shodně se žalobou a že toto podání bylo postoupeno k věcnému vyřízení Ministerstvu financí ČR. Žalovaná přes rozhodnutí Městského soudu v Praze č.j. 18 Co 310/2013-16 ze dne 12.8.2013 setrvala na tom, že Ministerstvo spravedlnosti není organizační složkou oprávněnou v této věci za stát jednat. K věcné stránce sporu zejména uvedla, že usnesení Ústavního soudu ČR sp.zn. Pl ÚS 28/2011 ze dne 24.4.2012, kterým byl odmítnut žalobcův návrh na obnovu řízení, nebylo zrušeno. Vzhledem k tomu, že žalobce napadá postup Ústavního soudu ve věci, který vedl a odrazil se v rozhodnutí ve věci samé, je třeba uplatněné nároky posuzovat z titulu nezákonného rozhodnutí (nikoliv z titulu nesprávného úředního postupu). Při zohlednění toho, že dotčené rozhodnutí Ústavního soudu nebylo zrušeno, není dána minimálně jedna z obligatorních podmínek, za kterých se odpovědnost státu za škodu realizuje, a to odpovědnostní titul. Žalovaná dále rozebírala důvody, pro které není dána ani příčinná souvislost a pro které žalobci nevznikla škoda ani nemajetková újma.

3. Ve věci bylo rozhodnuto zdejší soudem dne 15.12.2015, č.j. 23 C 242/2012 – 69, kterým soud zamítl návrh na přerušování řízení a žaloba byla v plném rozsahu zamítnuta, dále bylo rozhodnuto o nákladech řízení. Výrok o zamítnutí návrh na přerušování řízení nabyt právní moci dne 19.1.2016 a zamítavý výrok ve věci samé byl potvrzen rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 18.5.2016, č.j. 18 Co 90/2016-93. Rozsudek Městského soudu v Praze i rozsudek zdejšího soudu byly co do nároku na zaplacení částky 1 300 000,- Kč a v navazujících nákladových výrocích zrušeny rozhodnutím Nejvyššího soudu ze dne 24.9.2019, č.j. 30 Cdo 4733/2017 a věc byla vrácena zdejšímu soudu s tím, že Nejvyšší soud uzavřel, že Česká republika odpovídá za újmu způsobenou jednotlivci porušením práva EU rozhodnutím soudu rozhodujícím v posledním stupni, i když takové rozhodnutí nebylo pro nezákonnost zrušeno, a to za předpokladu, že porušená norma unijního práva přiznává práva jednotlivcům, porušení je dostatečně závažné a existuje přímá příčinná souvislost mezi porušením povinnosti, která je uložena státu, a škodou utrpěnou poškozenými osobami. V rámci nového projednání věci soud prvního stupně Nejvyšší soud uložil, aby nepřehlédl závěry rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 26. 6. 2019, sp. zn. 30 Cdo 3378/2018, ze kterých plyne, že odpovědnost státu za porušení práva EU soudem, proti jehož rozhodnutí není přípustný opravný prostředek, se může vždy odvíjet jen od rozhodnutí obecného soudu, nikoli Ústavního soudu. Ohledně nároku na náhradu škody ve výši 49.860,- Kč pak Nejvyšší soud dovolání odmítl, tedy o tomto nároku bylo rozhodnuto pravomocně.
4. Žalobce při jednání dne 19.5.2020 navrhoval, aby soud řízení dle ust. § 109 odst. 1 písm. d) o.s.ř. přerušil a požádal SDEU o rozhodnutí o předběžné otázce, aby bylo postaveno najisto, zda Ústavní soud porušil povinnost obrátit se na SDEU s předběžnou otázkou, neboť soud nemá v této věci pravomoc. Podle § 104 odst. 1 věty první o.s.ř. jde-li o takový nedostatek podmínky řízení, který nelze odstranit, soud řízení zastaví. Podle § 159a odst. 5 o.s.ř. jakmile bylo o věci pravomocně rozhodnuto, nemůže být v rozsahu závaznosti výroku rozsudku pro účastníky a popřípadě jiné osoby věc projednávána znovu. S ohledem na skutečnost, že žalobce při jednání dne 19.5.2020 zopakoval shodný návrh na přerušování řízení a požádání SDEU o rozhodnutí o předběžné otázce, o němž již bylo rozhodnuto v rozsudku zdejšího soudu dne 15.12.2015, č.j. 23 C 242/2012 – 69, kdy tento výrok nabyt právní moci dne 19.1.2016, soud zkoumal, zda se v dané věci nejedná o otázku již pravomocně vyřešenou. Jelikož se jedná o shodný návrh, dospěl soud k závěru, že ve smyslu § 104 o.s.ř. nejsou v daném případě splněny podmínky, za nichž může rozhodnout (podmínky řízení), když tomu brání překážka věci rozhodnuté (res iudicata), tedy soud řízení o návrhu na přerušování řízení zastavil (výrok I. rozsudku).

5. Soud ve věci provedl dokazování v následujícím rozsahu a na jeho základě či na základě shodných tvrzení stran učinil tato skutková zjištění: Žalobce požádal dne 9.7.2012 žalovanou podáním z 2.7.2012 o náhradu škody a finanční zadostiučinění nemajetkové újmy ve výši žalované částky na podkladě skutkových tvrzení identických s tvrzeními žalobními. Ministerstvo spravedlnosti žalobcovu žádost postoupilo přípisem z 9.7.2012 Ministerstvu financí. Ministerstvo financí neshledalo ve stanovisku ze dne 24.9.2012 žalobcovu žádost důvodnou (*viz uplatnění nároku ze dne 2.7.2012, přípis Ministerstva spravedlnosti z 19.7.2012, stanovisko Ministerstva financí z 24.9.2012 a viz shodná tvrzení stran*). Návrhem ze dne 1.8.2011 se žalobce u Ústavního soudu ČR domáhal obnovy řízení dle ust. § 119 zák. č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, a to ve vztahu k usnesení Ústavního soudu ČR ze dne 22.5.2003, sp.zn. III. ÚS 52/3, a k usnesení Ústavního soudu ČR ze dne 5.10.2005, sp.zn. I. ÚS 314/03. Důvodem obnovy řízení před Ústavním soudem bylo rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva ze dne 30.9.2010, č.st. 23661/03, ve věci Alberta Žirovnického versus Česká republika (*viz žalobcův návrh na obnovu řízení ze dne 1.8.2011*). Usnesením sp.zn. Pl. ÚS 28/11 ze dne 24.4.2012 Ústavní soud ČR žalobcův návrh na obnovu řízení odmítl. Ústavní soud shledal, že podmínka ust. § 119 odst. 1 zák. o Ústavním soudu byla splněna s ohledem na v návrhu na obnovu zmiňované rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva toliko zčásti, neboť v dotčeném rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva nebylo shledáno porušení základních lidských práv nebo svobod v rozsahu vymezeném usnesením sp.zn. I. ÚS 314/03. Návrh na obnovu řízení sp.zn. I. ÚS 314/03 byl proto dle Ústavního soudu podán osobou neoprávněnou. Ve vztahu k řízení sp.zn. III. ÚS 52/03 Ústavní soud návrh na obnovu odmítl dle ust. § 119a odst. 1 zák. o Ústavním soudu jako nepřijatelný, neboť následky porušení lidského práva nebo svobody žalobce již netrvají (*viz usnesení Ústavního soudu sp.zn. Pl. ÚS 28/11 ze dne 24.4.2012*).
6. Podle ust. § 1 odst. 1 zák. č. 82/1998 Sb. stát odpovídá za podmínek zákonem stanovených za škodu způsobenou při výkonu státní moci. Podle ust. § 2 téhož zákona podle tohoto zákona se nelze zprostit. Podle ust. § 3 téhož zákona stát odpovídá za škodu, kterou způsobily a) státní orgány, b) právnické a fyzické osoby při výkonu státní správy, která jim byla svěřena zákonem nebo na základě zákona, („úřední osoby“), c) orgány územních samosprávných celků, pokud ke škodě došlo při výkonu státní správy, který na ně byl přenesen zákonem nebo na základě zákona („územní celky v přenesené působnosti“).
7. Podle ust. § 5 písm. a), b) zák. č. 82/1998 Sb. stát odpovídá za podmínek zákonem stanovených za škodu, která byla způsobena rozhodnutím, jež bylo vydáno v občanském soudním řízení, ve správním řízení, v řízení podle soudního řádu správního nebo v řízení trestním, a za škodu, která byla způsobena nesprávným úředním postupem. Podle ust. § 7 odst. 1 téhož zákona právo na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím mají účastníci řízení, ve kterém bylo vydáno rozhodnutí, z něhož jim vznikla škoda. Podle ust. § 8 odst. 1 zákona nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím lze, není-li dále stanoveno jinak, uplatnit pouze tehdy, pokud pravomocné rozhodnutí bylo pro nezákonnost zrušeno nebo změneno příslušným orgánem. Rozhodnutím tohoto orgánu je soud rozhodující o náhradě škody vázán.
8. Podle ust. § 13 odst. 1 zák. č. 82/1998 Sb. stát odpovídá za škodu způsobenou nesprávným úředním postupem. Nesprávným úředním postupem je také porušení povinnosti učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v zákonem stanovené lhůtě. Nestanoví-li zákon pro provedení úkonu nebo vydání rozhodnutí žádnou lhůtu, považuje se za nesprávný úřední postup rovněž porušení povinnosti učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v přiměřené lhůtě. Podle odst. 2 cit. ust. právo na náhradu škody má ten, jemuž byla nesprávným úředním postupem způsobena škoda.
9. Podle ust. § 31a odst. 1 zák. č. 82/1998 Sb. bez ohledu na to, zda byla nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem způsobena škoda, poskytuje se podle

tohoto zákona též přiměřené zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu. Podle odst. 2 cit. ust. se zadostiučinění poskytne v penězích, jestliže nemajetkovou újmu nebylo možno nahradit jinak a samotné konstatování porušení práva by se nejevilo jako dostačující. Při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění se přihlédne k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo.

10. Podle čl. 267 Smlouvy o fungování EU Soudní dvůr Evropské unie (dále jen „SDEU“) má pravomoc rozhodovat o předběžných otázkách týkajících se: a) výkladu Smluv, b) platnosti a výkladu aktů přijatých orgány, institucemi nebo jinými subjekty Unie. Vystane-li taková otázka před soudem členského státu, může tento soud, považuje-li rozhodnutí o této otázce za nezbytné k vynesení svého rozsudku, požádat Soudní dvůr Evropské unie o rozhodnutí o této otázce. Vystane-li taková otázka při jednání před soudem členského státu, jehož rozhodnutí nelze napadnout opravnými prostředky podle vnitrostátního práva, je tento soud povinen obrátit se na Soudní dvůr Evropské unie. Vystane-li taková otázka při jednání před soudem členského státu, které se týká osoby ve vazbě, rozhodne Soudní dvůr Evropské unie v co nejkratší lhůtě.
11. Soud posoudil předmětnou věc podle § 5, § 8, § 13 odst. 1 a § 31a zákona č. 82/1998 Sb., když se žalobce po žalované domáhá zaplacení zadostiučinění za nemajetkovou újmu ve výši 1 300 000 Kč, která mu měla vzniknout nesprávným úředním postupem Ústavního soudu ČR ve věci sp.zn. PL ÚS 28/11, spočívající v nepředložení předběžné otázky Soudnímu dvoru Evropské unie. V řízení bylo prokázáno, že žalobce svůj nárok u žalované předběžně uplatnil ve smyslu § 14 odst. 1, 3 zák. č. 82/1998 Sb., uspokojen nebyl, proto věc může být projednána před soudem (§ 15 odst. 2 zák. č. 82/1998 Sb.).
12. Podle ustálené judikatury Nejvyššího soudu obecným soudům v zásadě nepřisluší přezkoumávat vykonatelná rozhodnutí Ústavního soudu. Ústavní soud není soudem, který by měl povinnost v řízení o individuálních ústavních stížnostech, v nichž navíc rozhoduje až poté, co se již věci předtím zabývaly obecné soudy, předběžnou otázku SDEU předložit. Ústavní soud totiž není z hlediska právního řádu České republiky součástí soustavy soudů pro věci civilní, trestní a správní, tj. soustavy obecných soudů (čl. 91 Ústavy), a má naopak zvláštní, autonomní a do jisté míry i nadřazené postavení, když je soudním orgánem ochrany ústavnosti (čl. 83 Ústavy). Ve vztahu k rozhodnutím soudů České republiky, proti nimž je přípustné dovolání (kasační stížnost) je soudem, „jehož rozhodnutí nelze napadnout opravnými prostředky“ buď Nejvyšší soud nebo, v případě správního soudnictví, Nejvyšší správní soud, pak i s ohledem na jednoznačné znění čl. 267 alinea 3 SFEU je vyloučeno, aby tímto soudem byl současně i Ústavní soud. Rozhodnutí Ústavního soudu nelze přezkoumávat z hlediska tvrzeného porušení práva Evropských společenství, jestliže soud ochrany ústavnosti nemá v řízení o ústavních stížnostech povinnost předběžnou otázku SDEU položit. (viz rozsudek Nejvyššího soudu ČR - senátu ze dne 26. 6.2019, sp. zn. 30 Cdo 3378/2018).
13. V dané věci soud dospěl v souladu s výše uvedenou judikaturou Nejvyššího soudu k závěru, že Ústavní soud nemá povinnost předkládat předběžnou otázku SDEU a rozhodnutí Ústavního soudu nelze přezkoumávat z hlediska tvrzeného porušení práva Evropských společenství, tedy v dané věci není nesprávný úřední postup ani nezákonné rozhodnutí. Soud proto žalobu jako nedůvodnou zamítl (výrok II. rozsudku).
14. Výrok III. o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ust. § 142 odst. 1 o.s.ř. Žalovaná byla ve věci plně úspěšná (byla úspěšná v obou žalobou uplatněných nárocích), žalobce je tak povinen zaplatit jí náklady řízení v celkové výši 1 800,- Kč [paušální náhrada hotových výdajů podle ust. § 151 odst. 3 o.s.ř., ve znění účinném od 1. 7. 2015, tj. 6 x 300,- Kč podle § 2 odst. 3 vyhl. č. 254/2015 Sb., o stanovení výše paušální náhrady pro účely rozhodování o náhradě nákladů

řízení v případech podle § 151 odst. 3 občanského soudního řádu a podle § 89a exekučního řádu, za vyjádření ve věci samé, příprava na jednání dne 15.12.2015, účast na jednání dne 15.12.2015, vyjádření k odvolání, příprava na jednání dne 19.5.2020 a účast na jednání dne 19.5.2020 (§ 1 odst. 3 písm. a), b) a c) cit. vyhl.). K otázce možné úvahy o retroaktivitě shora citované právní úpravy paušální náhrady nákladů řízení nezastoupeného účastníka – a nadto konkrétně státu – srov. usnesení Ústavního soudu ze dne 1.2.2016, sp. zn. IV. ÚS 3554/15: „Pokud pak jde o posouzení ústavnosti možných retroaktivních účinků novely přijaté zákonem č. 139/2015 Sb., není tato otázka pro nynější rozhodnutí významná, neboť jak dovodil Ústavní soud v citovaném nálezu sp. zn. Pl. ÚS 39/13, právo účastníka řízení, který není zastoupen advokátem, na přiznání paušální náhrady hotových výdajů bylo dovozeno již z dříve účinné právní úpravy.“]. Lhůta k plnění v nákladovém výroku byla stanovena podle § 160 odst. 1 část věty před středníkem o.s.ř.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **lze** podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení k Městskému soudu v Praze prostřednictvím soudu zdejšího.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí nebo na nařízení exekuce.

V Praze dne 19. května 2020

Mgr. Jana Příbylová v. r.
soudkyně